

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Ana Martinoli, Tamara Skrozza i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 28. 5. 2026. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „Kako je civilni sektor postao paralelni centar moći bez odgovornosti”, objavljenim 28. marta 2026. godine, portal „Kurir.rs“

1.prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks, kao i da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2.prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva) o obavezi novinara/novinarki da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

4.prekršio je i tačke 1 i 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima), po kojima anonimnost treba omogućiti samo izvorima koji mogu da pruže važne podatke ili informacije iz prve ruke, odnosno dokumenta od javnog interesa, a novinari/novinarke su dužni da konsultuju što više izvora.

Nalaže se portalu „Kurir.rs“ da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti

OBRAZLOŽENJE

Direktor Beogradskog centra za bezbednosnu politiku Igor Bandović podneo je žalbu zbog, kako je naveo, ozbiljnih povreda Kodeksa novinara i novinarki Srbije u navedenom tekstu, u kojem se organizacije civilnog društva, uključujući i BCBP, kvalifikuju kao „paralelni centar moći bez odgovornosti“.

„Ova tvrdnja predstavlja ozbiljnu optužbu koja je izneta kao činjenična, bez pružanja

konkretnih dokaza, relevantnih izvora ili proverljivih podataka. Tekst ne pravi jasnu razliku između činjenica i vrednosnih sudova, čime dovodi javnost u zabludu. Dodatno, tekst sadrži generalizacije i diskvalifikacije koje organizacije civilnog društva predstavljaju kao netransparentne i nelegitimne aktere, bez pokušaja da se njihovo delovanje sagleda na osnovu proverljivih činjenica ili da se uključi druga strana”, istakao je u žalbi, dodajući da BCBP-u nije pružena mogućnost da se izjasni o navodima pre objavljivanja teksta, kojim je prekršeno više tačaka iz poglavlja: Istinitost izveštavanja, Nezavisnost od pritiska, Odgovornost novinara, Poštovanje dostojanstva i Odnos prema izvorima.

U odgovoru na žalbu, advokat redakcija ukazao je na to da su navodi iz žalbe činjenično netačni i da predstavljaju pokušaj izvlačenja spornog teksta iz konteksta, budući da je reč o jednom od nekoliko članaka koji su objavljeni na temu studije koju je BCBP objavio u februaru, a u kojoj je, uz ostale medije, i „Kurir” optužen da širi prorusku propagandu, te da izveštava neobjektivno i neprofesionalno, što redakcija smatra notornom neistinom. Tekst na koji se žalba odnosi u prvoj rečenici sadrži link ka članku objavljenom 25. marta, koji se odnosi na taj „lažni izveštaj BCBP”, a narednog dana je objavljena i šira analiza, tako da je ovaj tekst samo dalja razrada istraživanja „Kurira”. BCBP nije podneo žalbe protiv prva dva članka, u kojima se između ostalog ukazuje na to da je krišom promenio već objavlvenu studiju i na drugačiji način odredio metodologiju, ulogu kompanije PIKASA u pripremi studije, period istraživanja, a da zaključci i analize nisu promenjeni, tako da nema povrede istinitosti izveštavanja. „Predmetni članak ima relevantnu, jasnu i dovoljnu činjeničnu osnovu, a žalitelju smetaju vrednosni zaključci koji upućuju na činjenice”. Žalba je, isitče se, neosnovana, reč je o pokušaju cenzure i uticaja na izveštavanje medija.

Komisija je saglasna sa ocenom advokata redakcije da je rad nevladinih organizacija u demokratskom društvu tema od velikog javnog interesa, kao i da su i one dužne da istrpe kritiku svog rada. Ta kritika, međutim, kao i u svim drugim slučajevima, mora biti argumentovana, zasnovana na proverenim i pouzdanim informacijama iz relevantnih izvora, čega u spornom tekstu nema.

U odgovoru advokata „Kurira” navode se prethodni tekstovi koji se bave istraživanjem BCBP, koje se odnosilo i na „Kurir” i ističe da se BCBP nije žalio na prva dva teksta, koji je, kako se tvrdi, deo iste serije tekstova. Po mišljenju Komisije, verovatno zbog toga što u tim tekstovima nije bilo prekršaja Kodeksa. Oni su napisani korektno i argumentovano i predstavljaju legitiman odgovor na nalaze koji se direktno tiču „Kurira”.

U ovom slučaju, međutim, sam tekst nije u direktnoj vezi sa istraživanjem BCBP-a na koje je „Kurir” reagovao. BCBP i druge nevladine organizacije ne pominju se imenom, ali se nalaze na naslovnoj ilustraciji teksta, a link u okviru teksta vodi na prethodni, gde se poimenice pobrajavaju, pa nema nikakve sumnje da se sve navedeno u spornom tekstu odnosi upravo na te organizacije.

U ovom tekstu su spekulacije predstavljene kao činjenice u pokušaju da se pod plaštom društvene analize, organizacije civilnog društva predstave kao „kvaziekspertska kasta, potpuno odvojena od realnog društva”, kao generatori sukoba, blokada i kočničari u donošenju ključnih odluka „zbog čega se proces evrointegracija pretvara u beskonačno tapkanje u mestu”, a da nijednoj od njih nije data mogućnost da odgovori na optužbe.

Tekst, osim toga, obiluje neimenovanim izvorima „bliskim institucijama”, „bliskim donatorima”, „upućenim u procese u Briselu”, pa čak i „zlim jezicima”. Svi oni iznose vrednosne sudove iza kojih ne stoje imenom i prezimenom, što je, po oceni Komisije, suprotno odredbi Kodeksa koja precizira da anonimnost treba omogućiti samo izvorima koji mogu pružiti podatke iz prve ruke, odnosno dokumenta od javnog interesa.

Članovi Komisije imaju razloga da veruju da su na ovako pristrasno i neprofesionalno izveštavanje uticali interesi izdavača medija, koji je bio pogođen prethodnim istraživanjem BCBP-a.

Takođe, Komisija smatra da je tekstom prekršena i odredba koja se odnosi na princip nenanošenja štete, odnosno nenarušavanja reputacije i ugleda. Iako se ovo pravilo pre svega, odnosi na ljude o kojima se izveštava, Komisija je prilikom odlučivanja o nekim prethodnim žalbama, zauzela stav da se može primeniti i na organizacije, budući da i one mogu trpeti reputacionu štetu zbog ovakvih tekstova.

Beograd, 28. 5. 2026.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović